

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cocoș Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021 și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui,

Ionașcu Mihail xxxxxxxx, născut la xxxxxx,
domiciliat în mun. xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 09.11.2020 – 19.01.2021;

Instanța de apel: 12.02.2021 – 24.02.2021;

Instanța de recurs: 08.04.2021 – 19.05.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 ianuarie 2021, Ionașcu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) din Codul penal și stabilită lui Ionașcu Mihail pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Ionașcu Mihail la data de 01.10.2020, cunoscând cu certitudine despre faptul că în temeiul prevederilor pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, neavând dreptul de a conduce mijloace de transport, după ce a consumat alcool, a urcat la volanul automobilului de model „Volkswagen T4” cu numărul de înmatriculare xxxx, după care a

pornit deplasarea. Conducând mijlocul de transport în cauză pe str. Calea Ieșilor, mun. Chișinău, aproximativ ora 22:30, a fost stopat de către inspectorii de patrulare din cadrul INP al IGP, aflați în misiune de serviciu pentru combaterea infracțiunilor/contravențiilor și menținerea ordinii de drept. În rezultatul verificării actelor, s-a constatat lipsa deținerii permisului de conducere.

Ionașcu Mihail, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate a fost condus la Instituția medico-sanitară DNR, amplasată pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxxxxx.

Conform procesului-verbal nr. 9140 din 01.10.2020, se atestă că cel din urmă a refuzat să fie supus examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

Prima instanță a încadrat acțiunile lui Ionașcu Mihail, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, individualizate prin refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

3. *Sentința a fost atacată cu apel* de către inculpat prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, în baza art. 264¹ alin. (4) din Codul Penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal.

3.1 *În conținutul cererii de apel depuse inculpatul a invocat că:*

- pedeapsa stabilită este prea aspră, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată a recunoscut integral vina sa de comiterea infracțiunii incriminate, el a conștientizat greșeala comisă și îi pare rău de cele întâmplate;

- a urcat la volan conștient de faptul că era privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, însă gestul său a fost cu intenție nobile și anume de a ajuta un copil minor care necesita îngrijiri medicale;

- este unicul întreținător al familiei sale, este caracterizat pozitiv, are doi copii minori la întreținere, soția sa nu este angajată în câmpul muncii;

- a conștientizat gradul prejudiciabil al faptelor sale legate de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

4. *Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat și*

menținută sentința fără modificări.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Ionașcu Mihail a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat „a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal - refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcooscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport”, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a reiterat că prima instanță a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Ionașcu Mihail, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, prima instanță a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 din Codul penal și le-a aplicat corespunzător.

Din materialele cauzei penale instanța de apel a reținut că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27.09.2017, menținută prin decizia instanței de apel din 21 noiembrie 2017, Ionașcu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de a art. 264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă principală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 150 (o sută cincizeci) ore și pedeapsă complementară sub formă de privarea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform certificatului din 28.12.2020, eliberat de către șeful Biroului de Probațiune Chișinău, Galina Vatavu, s-a reținut că Ionașcu Mihail a fost exclus de la evidența Biroului de Probațiune la 21.11.2020, în legătură cu executarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a constatat că infracțiunea pentru care Ionașcu Mihail este judecat în prezenta speță, a fost comisă la data de 01.10.2020, adică până la momentul excluderii sale de la evidența Biroului de Probațiune, în legătură cu executarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27.09.2017, fapt din care s-a reținut că la momentul comiterii infracțiunii, Ionașcu Mihail

era privat de dreptul de a conduce mijloace de transport și că sunt întrunite semnele agravantei prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar* de către avocatul Cocoș Mariana în numele inculpatului prin care invocând incidența *pct. 6*, a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie condamnat Ionașcu Mihail cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

5.1 *În susținerea recursului avocatul Cocoș Mariana a invocat că:*

- atât prima instanță cât și instanța de apel au aplicat o pedeapsă prea aspră în privința inculpatului, ținând cont de personalitatea acestuia cât și de faptul că cauza a fost examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală;

- inculpatul Ionașcu Mihail a urcat la volan conștient de faptul că era privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport însă gestul sau a fost cu intenție nobilă și anume de a ajuta un copil minor care necesita îngrijiri medicale urgente (dovada a prezentat-o în instanță);

- consideră că sentința și decizia sunt prea aspre și anume aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, or inculpatul a avut o intenție nobilă de a acorda un ajutor unui copil venim ca acesta din urma să primească îngrijirile medicale necesare;

- fiind unicul întreținător al familiei sale, are doi copii minori - Ionașcu Cristian și Ionașcu Gabriela-Patricia, soția acestuia Ionașcu Cristina, nu este angajată în câmpul muncii, pedeapsa în cauză ar aduce prejudicii esențiale întreținerii acestora. Conform certificatului nr. 119 din 25.01.2021, inculpatul mai are la întreținere și cet. Ionașcu Nina (bunica acestuia);

- caracteristica nr. 1416 din 25.01.2021 a cet. Ionașcu Mihail eliberată de către IGP, Direcția de Poliție a mun. Chișinău, IP Buiucani, atestă faptul că ultimul este caracterizat pozitiv și careva plângeri nu au fost înregistrate pe numele acestuia;

- un fapt neconstatat și omis de prima instanță este faptul că inculpatul conform Extrasului nr. 439789 din 29.04.2020 este întreprinzător Individual;

- consideră că față de inculpatul Ionașcu Mihail, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, este oportun de a fi aplicată o pedeapsă non privativa de libertate;

- consideră că Ionașcu Mihail a conștientizat gradul prejudiciabil al faptelor sale legate de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate;

- consideră că în privința inculpatului Ionașcu Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin. (4) Cod penal, pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul Penal atestă că, apărătorul inculpatului a invocat la caz temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 6), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Verificând lucrările dosarului în raport cu criticile invocate de către recurent, Colegiul Penal consideră că, temeiul de casare menționat mai sus nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Potrivit pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în temeiul căruia recurentul indică precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul

Penal constată lipsa în recursul declarat a oricărei motivații desfășurate, precum și lipsa argumentelor concrete, esențiale la caz, care în viziunea recurentului a-r vicia hotărârea contestată.

Colegiul Penal, analizând textul deciziei atacate constată că, instanța de apel a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și întemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Ionașcu Mihail sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, adică eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei care nu deține permis de conducere de model stabilit, respectiv nu au fost încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în cererea de apel, hotărârea emisă cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

În asemenea împrejurări, Colegiul Penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretins a fi comise de către instanța de apel, or, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept ceea ce se echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Se mai reține în textul recursului declarat, dezacordul apărării cu pedeapsa aplicată în privința inculpatului, temei pentru recurs prevăzut la *pct. 10)* alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, și se solicită aplicarea unei pedepse mai blânde non privative de libertate, considerând că în privința lui Ionașcu Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin. (4) Cod penal, pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

Cu referire la criticele apărării în privința modalității de individualizare a pedepsei, Colegiul Penal reține că, pedeapsa cu închisoarea, stabilită inculpatului Ionașcu Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4), Cod penal, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și totodată, evitarea în viitor a săvârșirii unor

fapte similare.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că instanța de apel legal întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului Ionașcu Mihail, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal, și art. 364¹Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs ordinar găsește neîntemeiat argumentul recurentului precum că *„atât prima instanță cât și instanța de apel au aplicat o pedeapsă prea aspră în privința inculpatului”*, or, din materialele cauzei penale se atestă că, prin Sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani nr.1-1145/2017 din 27.09.2017, menținută prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr.1r-193/2017 din 21 noiembrie 2017, Ionașcu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de a art. 264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă principală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 150 (o sută cincizeci) ore și pedeapsă complementară sub formă de privarea dreptului de a conduce mijloace de transport. Iar conform Certificatului din 28.12.2020, eliberat de către șeful Biroului de Probațiune Chișinău, Galina Vatavu, se atestă că Ionașcu Mihail a fost exclus de la evidența Biroului de Probațiune la 21.11.2020, în legătură cu executarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu toate acestea, infracțiunea pentru care Ionașcu Mihail este judecat în prezenta speță, a fost comisă la data de 01.10.2020, adică până la momentul excluderii sale de la evidența Biroului de Probațiune, în legătură cu executarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită prin Sentința Judecătorei Chișinău (sediul

Buiucani) nr.1-1145/2017 din 27.09.2017.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanțele de fond la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsă, au aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, motivând corespunzător temeiurile neaplicării unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate.

La fel, Colegiul Penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor alin. (1) art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul Penal consideră întemeiate și considerentele instanțelor de fond că, în

prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență.

Astfel, instanța de recurs nu poate neglija faptul că, inculpatul anterior a fost judecat, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 150 (o sută cincizeci) ore, astfel se atestă faptul că, aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul Penal constată că instanțele de fond au argumentat pe deplin motivele pentru care au aplicat inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile avocatului, precum că instanțele de fond au numit inculpatului o pedeapsă prea severă, fiind disproporțională faptei săvârșite.

Colegiul Penal conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de 9 Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din cele expuse, Colegiul Penal concluzionează că pedeapsă aplicată inculpatului corespunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Colegiul Penal apreciază argumentele invocate în recursul ordinar declarat ca nefondate, ne fiind incidente în speță cauzele de casare la care a făcut referire autorul, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs ordinar, în sensul casării deciziei contestate și astfel se impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cocoș Mariana în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cocoș Mariana în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Ionașcu Mihail xxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 iunie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana